

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะศึกษาวัตถุประสงค์ในการใช้ข้อสนเทศ (เพื่อการสอน การผลิตงานวิชาการ และการบริการทางวิชาการ) ความต้องการข้อสนเทศ (สาขาวิชา รูปแบบ ลักษณะข้อสนเทศที่คณาจารย์ต้องการ ความถูกต้องและระยะเวลาที่ต้องการให้ได้รับข้อสนเทศ) แหล่งข้อสนเทศที่ใช้ ปัญหาในการใช้ข้อสนเทศและการใช้บริการข้อสนเทศของห้องสมุดศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ ของคณาจารย์ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 6 คณะ ได้แก่ คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ และคณะสาธารณสุขศาสตร์

วิธีดำเนินการวิจัย เป็นการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ตามบัญชีรายชื่อคณาจารย์ที่มีอยู่จริง ในปีงบประมาณ 2528 ทั้งนี้ไม่รวมถึงคณาจารย์ที่อยู่ในระหว่างการลาศึกษาต่อ ปักอบรม ดูงาน และอาจารย์พิเศษ รวมคณาจารย์ทั้งสิ้น 300 คน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนคณาจารย์ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ จำแนกตามคณะและตำแหน่งทางวิชาการ

คณะที่สังกัด	ตำแหน่งทางวิชาการ				รวม
	ศาสตราจารย์	รองศาสตราจารย์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	อาจารย์	
ทันตแพทยศาสตร์	-	1	1	20	22
เทคนิคการแพทย์	-	-	4	24	28
พยาบาลศาสตร์	-	-	23	50	73
แพทยศาสตร์	1	8	58	82	149
เภสัชศาสตร์	-	-	-	8	8
สาธารณสุขศาสตร์	-	-	5	15	20
รวม	1	9	91	199	300

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือหลักที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ก่อนการสร้างแบบสอบถามได้ศึกษาค้นคว้าถึง ความหมาย จุดประสงค์ หน้าที่ และการให้บริการ ข้อเสนอแนะ ของห้องสมุดทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์สุขภาพโดยทั่วไปจาก หนังสือ เอกสาร วารสาร และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สังเกตสภาพการให้บริการข้อเสนอแนะของคณาจารย์ที่ห้องสมุดศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตลอดจนขอคำแนะนำจากอาจารย์แพทย์อาวุโส ที่มีประสบการณ์ในการสอนนักศึกษาแพทย์และนักศึกษาคณะต่าง ๆ ในศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ เกี่ยวกับความต้องการข้อเสนอแนะของคณาจารย์ เพื่อนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นในการร่างแบบสอบถาม

แบบสอบถามดังกล่าวเริ่มต้นด้วยจดหมายนำจากผู้วิจัยถึงคณาจารย์ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ซึ่งเป็นประชากรในการวิจัย เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการวิจัย จากนั้นจึงเป็นคำถามในแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย คำถามแบบปลายเปิดที่ผู้วิจัยเสนอให้เลือกและคำถามแบบปลายเปิดที่ผู้ตอบตอบได้โดยเสรี คำถามดังกล่าวแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ คณะที่สังกัด จำนวนปีที่สอน ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด สาขาวิชาที่สอน ตำแหน่งทางวิชาการ การผลิตงานวิชาการ และการบริการทางวิชาการ จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 วัตถุประสงค์ในการใช้ข้อเสนอแนะ ความต้องการข้อเสนอแนะ และแหล่งข้อเสนอแนะที่ใช้ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ ข้อเสนอแนะที่คณาจารย์ต้องการ รูปแบบข้อเสนอแนะที่ต้องการ ลักษณะข้อเสนอแนะที่ต้องการ ระยะเวลาที่ต้องการให้ได้รับข้อเสนอแนะ ปริมาณการใช้แหล่งข้อเสนอแนะของคณาจารย์ และการตอบสนองความต้องการ ในการใช้แหล่งข้อเสนอแนะของคณาจารย์ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 การให้บริการห้องสมุดศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และปัญหาในการให้บริการห้องสมุดศูนย์ ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการเคยใช้บริการห้องสมุดศูนย์ ความถี่ในการใช้บริการห้องสมุด เวลาที่ชอบใช้ปัญหาที่ประสบในการใช้ทรัพยากรและคู่มือช่วยคนที่อยู่ในห้องสมุด ตลอดจนความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของบริการ ทรัพยากร คู่มือช่วยคน บุคลากร และระเบียบการใช้

ห้องสมุด จำนวน 7 ชื่อ

การสร้างแบบสอบถามในตอนที 2 และ ตอนที่ 3 ต้องการให้ผู้ตอบแบบ
 นึกทบทวนเหตุการณ์ ในช่วงระยะเวลาภาคการศึกษาต้น (ระหว่างเดือน มิถุนายน -
 ตุลาคม 2527) ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ตอบตอบในช่วงเวลาเดียวกันและเป็นประโยชน์ในการ
 วิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่สร้างเสร็จ ให้นำไปทดสอบเบื้องต้นกับคณาจารย์ศูนย์วิทยาศาสตร์
 สุขภาพ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จำนวน 15 คน โดยทดสอบกับคณาจารย์คณะทันตแพทย-
 ศาสตร์ 2 คน คณะเทคนิคการแพทย์ 2 คน คณะพยาบาลศาสตร์ 3 คน คณะแพทยศาสตร์
 5 คน คณะเภสัชศาสตร์ 1 คน และคณะสาธารณสุขศาสตร์ 2 คน เพื่อให้ทดลองตอบ
 และวิจารณ์ข้อบกพร่องของแบบสอบถาม ซึ่งพบว่าในคำถามหลาย ๆ ข้อ หากผู้ตอบไม่
 มีประสบการณ์ในเรื่องนั้น จะไม่สามารถตอบได้หรือตอบด้วยความไม่แน่ใจ จึงได้เพิ่มข้อ
 ความที่บ่งไว้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ตอบทราบว่า ในการตอบคำถามหากไม่แน่ใจหรือไม่มีประส-
การณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ให้ข้ามเรื่องนั้นไปโดยไม่ต้องตอบ หลังจากได้ปรับปรุงแก้ไข
 ข้อบกพร่องต่าง ๆ จนเรียบร้อยแล้ว จึงสร้างแบบสอบถามที่สมบูรณ์ขึ้น และนำไปเก็บรวบรวม
 ข้อมูลจากประชากรที่กำหนด (ไปรษณีย์รายละเอียดของแบบสอบถามในภาคผนวก)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้จัดพิมพ์ขึ้นใหม่นี้ ผู้วิจัยได้นำไปแจกให้แก่คณาจารย์ศูนย์วิทยาศาสตร์
 สุขภาพ ที่เหลือจำนวน 285 คน โดยนำแบบสอบถามไปแจกด้วยตนเองที่ภาควิชา
 ในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2527 จำนวน 102 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 34 ของแบบสอบถาม
 ที่แจกไปทั้งหมด ซึ่งน้อยเกินไป จึงได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
 และนำส่งถึงคณาจารย์ที่ยังไม่ได้ตอบแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง ในวันที่ 6 ธันวาคม 2527
 ในที่สุดจึงได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น จำนวน 204 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 68 รวม
 ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูล 40 วัน ระหว่างวันที่ 8 พฤศจิกายน 2527 ถึงวันที่ 17
 ธันวาคม 2527

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์หา อัตราร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์

สำหรับค่าเฉลี่ยที่ได้จากการประมวลผล จะตีความดังนี้

ถ้าแบบประเมินมี 3 ระดับ กำหนดให้

2.50-3.00 = มาก

1.50-2.49 = ปานกลาง

1.00-1.49 = น้อย

ถ้าแบบประเมินมี 4 ระดับ กำหนดให้

3.50-4.00 = มาก

2.50-3.49 = ปานกลาง

1.50-2.49 = น้อย

1.00-1.49 = น้อยที่สุด

และถ้ามีระดับความไม่ต้องการด้วย จะประเมินค่า = 0 โดยกำหนดให้

2.50-3.00 = มาก

1.50-2.49 = ปานกลาง

1.00-1.49 = น้อย

0.00-0.99 = น้อยมาก, ไม่ต้องการ หรือ ไม่เหมาะสม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะได้กล่าวในบทต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย